

være yderst sjældent, kan man ikke give en Regel, som i mange andre Tilfælde vil medføre Ubillighed.

Regle af de Handlinger fra Husbondens Side, der berettiger Tyendet til strax at forlade Tjenesten, antages med Hensyn til Løn og Kostpenge at burde give Tyendet samme Ret, som naar det uden lovlig Grund bortvises i Altid. Dette er overensstemmende med Placat af 3die December 1755 § 10. De Handlinger, hvilkede denne Virkning er tillagt, ere, at Husbonden mishandler Tyendet med Stød eller Slag, at han søger at forlede det til strafbare eller usædelige Handlinger, eller ikke, naar andre til Husstanden hørende Personer forsee sig paa saadan Maade, tager det i behørig Beskyttelse, og at han flytter til Færøerne, Island, de danske Colonier eller Udlandet. Der kan maaskee opstaae nogen Tvivl med Hensyn til sidstnævnte Tilfælde, der ikke er af samme Bessaffenhed, som de tvende andre, men idet man ivoirigt har gjort det til Pligt for Tyendet at følge med Husbonden, naar denne i Tjenestetiden flytter til et andet Sted inden for Monarchiets Grændser, afene imod, hvis Afstanden mellem det fraflyttede og det tilflyttede Sted er over en Mill, at erholde fri Tilbagereise ved Tjenestetidens Ophør, har man troet, at en lige Pligt ikke kunde paalægges Tyendet, naar Flytningen skeer til de ovennævnte Steder, og at det vilde være ubilligt, om det, naar det af sliq berettigende Grund fratræder Tjenesten, skulde lade sig nøie med Løn indtil Fratrædelsen. Forresten vil den hele Bestemmelse sjældent komme til Anvendelse, da Husbonden, som skal flytte saa langt bort, ikke letteltigen vil mangle Tid til lovliggen at opsigte Contracten.

Naar Husbonden frænker Tyendets gode Navn og Rygte ved ugrundede Beskyldninger, eller ikke betaler det Løn eller betingede Kostpenge til rette Tid, berettiges det vel til strax at forlade Tjenesten, men man har antaget, at Tyendet i disse Tilfælde burde nøies med det betingede Bederlag i Forhold til den Tid, hvori det har tjent. De Ulemper, som Tyendet i disse to Tilfælde udsættes for, ere mindre end under de øvrige i § 48 nævnte Dimstændigheder, og ordentligviis vil det ad Ret-

tergangsveien kunne komme til sin fulde Ret. Dertil kommer, at der i Henseende til udebleven Løn er i den følgende Deel af Lovudkastet tilstaaet en Forrettighed til dens hurtige Inddrivelse, jvfr. § 55. Det synes derfor, at Tyendet, naar det ikke strax kan komme i en anden Tjeneste, og ikke kan taale det Tab, som deraf vilde blive en Følge, kan forblive i sin Tjeneste, og, om det vil, opsigte denne. Smidlertid maa det med Hensyn til den nu gjældende Ret bemærkes, at Tyendet, naar det forlader Tjenesten, fordi det ikke faaer sin Løn betalt i rette Tid, ifølge Placat af 3die December 1755 § 10, har samme Ret mod Husbonden, som naar denne ulovliggen bortviser det.

§§ 51—53.

Ulovliggen hæves Tyendcontracten, naar uden lovlig Grund enten Husbonden bortviser Tyendet før rette Fardag, eller Tyendet før denne Dag forlader Tjenesten.

Den Husbond, der saaledes bortviser Tyendet, skal i Kjøbenhavn betale Tyendet den fulde Løn for den Tid, som samme skulde blevet i Tjenesten, indtil det efter lovlig Opsigelse havde været forbundet at forlade den, og til Politiekassen $\frac{1}{2}$ Aars Løn. Placat af 3die December 1755 § 9. Paa Landet skal han foruden Løn til den Tid, Tyendet udvises, endvidere betale det $\frac{1}{2}$ Aars Løn og 12 Ugers Kostpenge, beregnede til 4 Mk. ugentligen, Forordningen af 25de Marts 1791 § 10. For Kjøbstæderne med Undtagelse af Kjøbenhavn gives ingen Bestemmelse.

Da Tyendet ikke bør lide Tab i sine contractmæssige Rettigheder ved Husbondens ulovlige Handling, bør det have Løn efter den for Kjøbenhavn gjældende Regel. Den anførte Grund taler vel for, at det ogsaa skulde have Kostpenge for samme Tid, men da det ordentligviis maa kunne erholde en anden Tjeneste før den Fardag, til hvilken det faaer Løn, elsker i alt Fald fortjene Noget, naar det har Tiden til egen Raadighed, og Husbonden i Almindelighed bebyrdes mere ved at skulle betale Kostpenge end ved at give Kost, har man troet, at en Indfræntning kunde gøres i Tiden for Kostpengene, hvilket ogsaa er overensstemmende med Forordn. af 25de Marts 1791